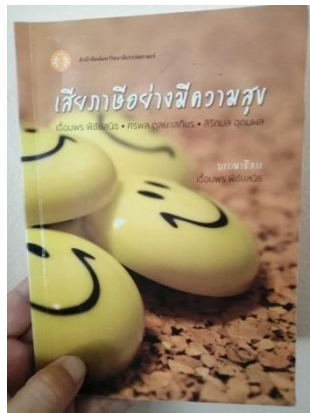

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

ศรณย์ดิษฐ์ เบญจพงศ์*

เอี่ยมพร พิชัยสนธิ. (บ.ก.). (2555). เสียภาษีอย่างมีความสุข. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ความนำเกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้

“Nothing is more certain than death and taxes.”

“ไม่มีอะไรที่แน่นอนในโลกนี้ นอกจากความตายและภาษี”

เบนจามิน แฟรงคลิน

(ที่มา: เอี่ยมพร พิชัยสนธิ (บ.ก.), 2555, น.48)

หนังสือเรื่อง เสียภาษีอย่างมีความสุข เป็นหนังสือเล่มหนึ่งที่ถ่ายทอดให้ผู้อ่านเข้าใจที่มาที่ไปของภาษี และสะท้อนมุมมองของสังคมที่มีต่อการบริหารจัดการเก็บภาษีของรัฐทั้งกรณีของประเทศไทยและของต่างประเทศ เพื่อให้ตระหนักว่าประชาชนต้องเสียภาษีไม่ว่าทางใดทางหนึ่งและชี้ให้เห็นความสำคัญของภาษีต่อผู้เสียภาษี ประชาชน และสังคม จัดทำขึ้นโดยรองศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร พิชัยสนธิ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการคลังสาธารณะและระบบภาษีอากร ร่วมกับ ดร.ศรพล ตุลยะเสถียร และ ดร.สิริกมล อุดมผล ผู้ชำนาญการจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

สาระสำคัญของหนังสือ

หนังสือเล่มนี้จัดกลุ่มหัวข้อที่มีเนื้อหาสอดคล้องกันเป็น 5 ตอน ได้แก่

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1 แผนที่ภาษี ประกอบด้วยเนื้อหา 3 หัวข้อ ได้แก่ เสียภาษีอย่างมีความสุข: จากภาษีสู่ความสุข ภาษีชั่วชีวิต: จากกรรมมารดาสู่เชิงตะกอน และ เส้นทางภาษี: จากรายรับสู่รายจ่าย ในตอนนี้มุ่งอธิบายภาษีตั้งแต่เริ่มต้นจัดเก็บไปจนถึงรัฐบาลนำไปใช้จ่าย

ตอนที่ 2 หลากทัศนะภาษี หลายพฤติกรรมมนุษย์ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 หัวข้อ ได้แก่ Till taxes do us part... ตราบเท่าภาษีจะแยกเราจากกัน ภาษีที่ไม่เป็นใจให้หญิงเก่งแต่งงาน ยอมตายเพื่อหนีภาษี ตอนที่ 2 นี้เปิดเผยพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียกเก็บภาษีของรัฐ

ตอนที่ 3 จับบ่ายใช้สอยอย่างรู้ภาษี ประกอบด้วยเนื้อหา 4 หัวข้อ ได้แก่ ทำไมประเทศไทยจึงใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มแทนภาษีการค้า ทำไมอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นร้อยละ 7? กองทุนน้ำมัน: เพื่อคุณหรือเพื่อใคร? ในน้ำมัน 1 ลิตร คุณจ่ายอะไรบ้าง ในตอนนี้เล่าเกร็ดความรู้เรื่องภาษีที่มักเป็นข้อสงสัยของหลาย ๆ คน

ตอนที่ 4 เงิน ๆ ทอง ๆ และภาษี ประกอบด้วยเนื้อหา 5 หัวข้อ ได้แก่ ภาษี (ทำโทษ?) สถาบันการเงิน ความทุกข์ของมนุษย์เงินเดือน ภาษีกับการให้ ภาษีโกอินเตอร์ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกับความหวังแบบไทยๆ ตอนที่ 4 มุ่งเน้นอธิบายผลกระทบของการจัดเก็บภาษีที่มีต่อความมั่งคั่งของเอกชน

ตอนที่ 5 ภาษีรัก(ษ์)โลก ประกอบด้วยเนื้อหา 4 หัวข้อ ได้แก่ ภาษีรัก(ษ์)โลก: 'Cap-and-Trade' ภาษีรถเขียว (Eco-Car) ภาษีเด็กอ้วน ภาษีสวัสดิการ: คนไทยพร้อมหรือยัง? ในตอนนี้นำเสนอแนวคิดระบบภาษีสมัยใหม่ที่มีแนวโน้มถูกนำไปปฏิบัติแพร่หลายในอนาคต

บทวิจารณ์และคุณค่าที่ได้รับจากหนังสือ

หนังสือเรื่อง เสียภาษีอย่างมีความสุข เป็นหนังสือเล่มกะทัดรัด มีเสน่ห์เด่น 2 ประการประการแรกคือ อธิบายแก่นของหลักการและข้อเท็จจริงของการบริหารจัดการเก็บภาษีไว้อย่างกระชับและอธิบายด้วยสำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย ประการที่สอง เล่ากรณีตัวอย่าง ทั้งกรณีของประเทศไทยและของต่างประเทศทำให้ผู้อ่านเห็นภาพระบบสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เส้นทั้งสองประการนี้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องภาษีได้ไม่ยากนัก แม้เนื้อหาบางส่วน เช่น ในตอนที่ 3 กับในตอนที่ 5 ผู้อ่านอาจต้องมีความรู้ทางเศรษฐกิจอยู่บ้าง แต่ก็ไม่นับอุปสรรคในการอ่านหนังสือเล่มนี้นัก อีกทั้งแม้บางหัวข้อเนื้อหาอาจล้าสมัยไปบ้าง เช่น หัวข้อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกับความหวังแบบไทยๆ เพราะปัจจุบันประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 แล้ว แต่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นมารวมทั้งภาษีที่ดินในมิติการเมืองและสังคม

โดยสรุป หนังสือเล่มนี้นับเป็นหนังสือที่ตกผลึกเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และเนื้อหาส่วนใหญ่สอดคล้องกับบริบทการบริหารการจัดเก็บภาษีของรัฐแบบร่วมสมัยเป็นหนังสือเล่มกะทัดรัดเหมาะสมสำหรับสำหรับนักศึกษาใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบซึ่งสามารถอ่านจนจบได้ในระยะเวลาสั้น ๆ

บรรณานุกรม

เอื้อมพร พิชัยสนธิธ. (บ.ก.). (2555). *เสียภาษีอย่างมีความสุข*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.